

Veiligheidscoalitie
Midden-Nederland

FLEVOLANDSE NORM 2.0

Samen sterk tegen ondermijning in Flevoland

Veiligheidspartners in Flevoland bekrachtigen opnieuw hun gezamenlijke inzet tegen ondermijning. De gemeenten, provincie, politie, OM en waterschap Zuiderzeeland stelden hiervoor samen de Flevolandse Norm 2.0 vast. Deze norm is bedoeld om de weerbaarheid van overheden te versterken en criminele invloeden tegen te gaan. Het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) Midden-Nederland ondersteunt dit proces actief.

Wat houdt de norm in?

De norm richt zich op het tegengaan van criminele invloeden en het beschermen van ambtenaren en bestuurders tegen agressie en bedreigingen. Met duidelijke richtlijnen en maatregelen wordt gezorgd voor een veilige werkomgeving, waarin overheidsmedewerkers zonder angst hun taken kunnen uitvoeren.

Belangrijke thema's in de norm zijn onder andere:

- Veiligheid en integriteit binnen organisaties.
- Bewustwording en preventie van ondermijning.
- Betere informatiebeveiliging en handhaving.

“Onze inwoners moeten kunnen rekenen op een integere en veilige overheid. Maar we moeten ook scherp blijven op zwakke plekken. Door samen te werken en heldere afspraken, pakken we deze kwetsbaarheden aan. De Flevolandse Norm 2.0 is daarbij een waardevol hulpmiddel. Hiermee beschermen we niet alleen onze inwoners, maar ook het openbaar bestuur.”

- Jean Paul Gebben, burgemeester van Dronten

Waarom een nieuwe norm?

Deze '2.0 norm' is een vervolg op de eerdere, [succesvolle norm uit 2021](#) wat leidde tot een sterk verbeterde samenwerking. Maar de uitdaging om als overheid weerbaar te zijn blijken groter dan ooit. Omdat we samen sterker staan, zijn bij deze nieuwe norm ook de politie, het OM en het Waterschap Zuiderzeeland aangesloten. De thema's uit de eerste versie van de norm komen terug. De ambitiepunten op de thema's verschillen: ze zijn (nog) ambitieuzer, concreter en er zijn nieuwe ambities geformuleerd, ook voor de nieuw aangesloten partners.

Een eerlijke en veilige samenleving

De Flevolandse Norm 2.0 versterkt de aanpak tegen ondermijning, zoals fraude, corruptie en misbruik van vergunningen. Dit beschermt niet alleen overheden, maar ook inwoners en ondernemers. Criminelen krijgen zo minder kansen, en ondernemers profiteren van een eerlijke markt zonder oneerlijke concurrentie.

"Met de Flevolandse Norm 2.0 zetten we een belangrijke volgende stap in de bescherming van onze inwoners en het openbaar bestuur tegen de groeiende dreiging van ondermijning. Samen met gemeenten, politie, het Openbaar Ministerie, het Waterschap Zuiderzeeland versterken we de weerbaarheid van onze overheid en maken we het criminelen moeilijker om voet aan de grond te krijgen," zegt Bo Bremmers, programmamanager Districtelijk Team Ondermijning Flevoland. "Deze norm is niet alleen een krachtig signaal dat we als één overheid optreden, maar ook een stevig fundament voor een veilig en rechtvaardig Flevoland. Onze gezamenlijke inzet maakt het verschil."

"Met de Flevolandse Norm 2.0 zetten we een belangrijke volgende stap in de bescherming van onze inwoners en het openbaar bestuur tegen de groeiende dreiging van ondermijning. Samen met gemeenten, politie, het Openbaar Ministerie, het Waterschap Zuiderzeeland versterken we de weerbaarheid van onze overheid en maken we het criminelen moeilijker om voet aan de grond te krijgen".

- Bo Bremmers, programmamanager Districtelijk Team Ondermijning Flevoland

Inleiding

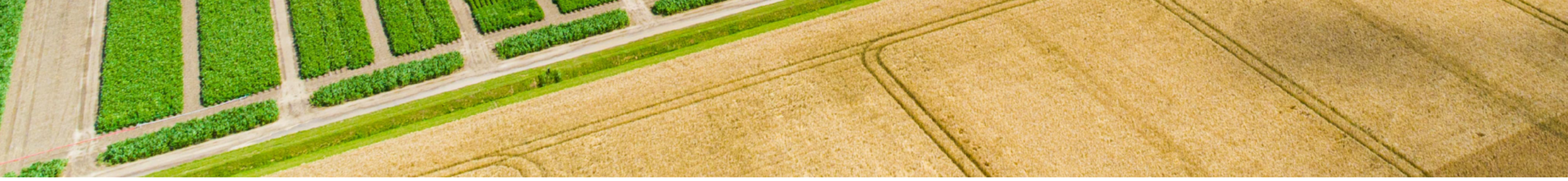
Deze handreiking behoort bij de Flevolandse norm en is een uitwerking van de geformuleerde uitgangspunten. Deze handreiking is opgesteld voor beleidsmedewerkers en andere collega's binnen de aangesloten organisaties die met de ambitiepunten aan de slag gaan en bevat goede voorbeelden per uitgangspunt. Zo zijn er voorbeelden van APV artikelen, beleidsregels, (links naar) voorbeeldbrieven en draaiboeken aanwezig.

Het staat bij veel punten al benoemd maar het RIEC Midden-Nederland c.q. het Districtelijk Team Ondernijning Flevoland (DTO) kan bij de realisatie en uitwerking van de Flevolandse norm meedenken en ondersteuning bieden. De ambitie is om voor 31 december 2026 te voldoen aan alle onderstaande ambitiepunten.

EEN GEZAMENLIJK FUNDAMENT

De Flevolandse norm biedt een stevig fundament voor een weerbare overheid. Het hierin opgenomen basisniveau geeft aan wat overheidsorganisaties minimaal geregeld moeten hebben om weerbaar te zijn. De Flevolandse norm bevat geen nieuwe of aanvullende kaders, maar is een logische bundeling van wetgeving, afspraken, richtlijnen en ambities die reeds gelden en door gemeenten en provincie in meer of mindere mate al worden gehanteerd.

1. Bewustwording & communicatie

1. De gemeenten en de provincie besteden periodiek aandacht aan ondermijning binnen de gemeentelijke c.q. provinciale organisatie.
2. De gemeenten participeren actief in integrale communicatie binnen casuïstiek, thema's en fenomenen.
3. Ondermijning is opgenomen in het gemeentelijke integrale veiligheidsplan en de aanpak is verder vormgegeven in een plan van aanpak of uitvoeringsplan.
4. Bij belangrijke beleidsmatige beslissingen op het gebied van ondermijning worden deze in de driehoek besproken.

2. Informatie

5. De gemeenten en de provincie hebben een intern meldpunt voor signalen van ondermijning.
6. Alle gemeenten hebben een privacyprotocol Ondermijning.
7. Alle gemeenten zijn en blijven aangesloten op Meld Misdaad Anoniem (MMA).
8. Elke gemeente heeft een lokaal ondermijningsoverleg waarin de gemeente, politie en de operationeel coördinator van het DTO participeren en ondermijningsignalen worden verrijkt met systeem- en straatinformatie.

3. Bestuurlijk instrumentarium

---

9. Tegengaan onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemersklimaat (aanwijzing vergunningplicht branches, gebieden en gebouwen).
10. (Exploitatie)vergunningstelsel met eis “niet in enig opzicht van slecht levensgedrag zijn” voor:
  - A) (horeca-)inrichtingen
  - B) Seks- en escortbedrijven
  - C) Speelautomatenhallen voor kansspelen
11. Flevolandse gemeenten hebben allemaal een actueel Damocles beleid.

4. Wet Bibob

12. De gemeenten en provincie hebben een actueel Bibob beleid en maken zo optimaal mogelijk gebruik van de toepassingsmogelijkheden van de Wet.
13. Het Openbaar Ministerie, de politie, gemeenten en provincie maken gebruik van de tip-mogelijkheden van de Wet Bibob.
14. Bibob medewerkers van de gemeenten en provincie volgen één keer per jaar een training om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen.
15. Het DTO Flevoland volgt samen met de gemeenten en provincie de ontwikkelingen rondom districtelijke Bibob-teams en onderzoekt de wenselijkheid en haalbaarheid van een dergelijk team in Flevoland.
16. Er is een onderling afgestemd werkproces rondom het doen van aangifte van valsheid in geschrifte door een bestuursorgaan.

5. Handhaving

---

17. De gemeente en de provincie hebben toezichhouders/boa's die de aanpak (waaronder nadrukkelijk de signalerende rol) van ondermijning in hun takenpakket hebben.
18. Alle gemeenten organiseren integrale controles waarbij wordt gefocust op de geprioriteerde thema's in het DUP.
19. De BOA's/toezichhouders die de aanpak van ondermijning in hun takenpakket hebben, volgen minimaal één keer per jaar een training van het TOV op het gebied van ondermijning.
20. Ten minste één keer per jaar wordt de training "bestuurlijk instrumentarium" aangeboden door de juristen van het TOV.
21. In 2025/2026 onderzoekt het DTO in samenwerking met de partners of het mogelijk is om een districtelijk interventieteam op te richten.

6. Integriteit & screening

22. Gemeenten en provincie hebben een VOG-beleid.
23. Gemeenten voeren VOG-P beleid conform de Regeling aanwijzing functies VOG-politiegegevens.
24. Minimaal één keer per jaar wordt op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau aandacht besteed aan het onderwerp integriteit en een overheid die weerbaar is tegen criminele beïnvloeding.
25. Gemeenten en provincie bevorderen met concrete maatregelen een open cultuur waarin zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau kwetsbare omstandigheden en integriteitsrisico's bespreekbaar worden gemaakt.

7. Ambitiepunten op thema's

Mensenhandel

26. Alle gemeenten voldoen aan het basisniveau bestuurlijke aanpak mensenhandel.

Problematiek in relatie tot explosies

27. De werkgroep Flevolandse norm creëert een toolkit explosies die door de gemeenten gebruikt kan worden wanneer zich een explosie voordoet.

8. Ambitiepunten van ketenpartners

Politie

28. Elke 2 jaar maakt de politie een EenheidsOndermijningsbeeld (EOB) met een districtelijke uitwerking.

29. Binnen de politie is er in elk basisteam een themahouder ondermijning werkzaam.

Openbaar Ministerie

30. In Flevoland participeert het OM in de driehoek (waarin ondermijning een onderwerp kan zijn), in het Districtelijk Ondermijningsoverleg (waarin de interventiespecialist van het OM een adviserende rol heeft) en in de Districtelijke Integrale Stuurploeg (waarin de gebiedsofficier zitting neemt en stuurt op de casuïstiek en thema aanpak).

31. Het Openbaar Ministerie zal in ondermijningszaken zoveel als mogelijk actief communiceren.

Waterschap Zuiderzeeland

32. De toezichthouders en de BOA's van het Waterschap Zuiderzeeland gaan een training volgen om signalen van ondermijning te leren kennen.

33. Het Waterschap Zuiderzeeland gaat verkennen welke andere afdelingen getraind zouden moeten worden.

34. Het Waterschap Zuiderzeeland stelt een intern handelingskader op met daarin de mogelijkheden voor medewerkers om signalen te melden.

Veiligheidspartners

Bart Jaspers,
burgemeester Urk

Bram Harmsma,
burgemeester Zeewolde

Hein van der Loo,
burgemeester Almere

Jean Paul Gebben,
burgemeester Dronten

Mieke Baltus,
burgemeester Lelystad

Roger de Groot
burgemeester Noordoostpolder

Arjen Gerritsen,
Commissaris van de Koning

Ben Nassir Bouyad,
sectorhoofd politie Flevoland

Hetty Klavers,
dijkgraaf waterschap
Zuiderzeeland

Roland de Kruijk,
gebiedsofficier van justitie

OPENBAAR MINISTERIE

